

една странна топлина и близост между родствениците. А тези, които остават да будуват цяла нощ, може да се подкрепят с блага ракия. И така до 4 – 4,5 часа сутринта, когато най-старият в къщата излиза навън до чешмата, взима сурвачката, пълни вода и влиза вътре, като започва да пръска от прага и да благославя всички, и особено децата, за здраве и късмет. Чак след това малките деца могат да тръгнат на сурва. Фактически, докато не излезе полазника да се полази къщата, не може чужд човек да влезе в нея. Дори и да дойде някой, не го пускаш, казваш му, че не си полазен.

И после наистина дечурлигата плъпват из цялата махала да сурвакат. Млади момчета и момичета се правят на кукери, също обикалят къщите и влизат, без да питат – длъжни сме да ги приемаме, те да ни благославят, пък ние да ги даряваме с дребни сладки, бонбони, плодове. Навсякъде кукерите са добре дошли, защото те гонят лошотията и злото бяга от твоята къща. Сутринта, като изгрее слънцето и се вдигне над хоризонта, майките взимат бебетата и ги водят на сурва. По обяд, към 12 часа, всички се събират в центъра на квартала и започва истинската веселба. Идват много наши приятели българи и празнуват заедно с нас. Основно на 14-ти се яде от пуйката, която се приготвя с кисело зеле.

На третия ден – 15 януари, изпращаме Васили. Тогава всеки си отива в собствената къща и Васили се изпраща с една от двете песни, които посочихме вече.

*Vasili ando Kyustendili*¹¹⁴

But manusha gresinen kay phenen Vasilitsa. Amaro dives si Vasili, nanay Vasilitsa. Kava si alav mursheskoro thay leske gilyabel pes gili “O Bango Vasili”. Phure romendar zhanav kayo v ulo znaharis. Kana ekh rom ulo nasvalo ki mahala savore prastanas pash leste. A ov na irinelas nikas, dazhe zhalas pash lende ko kher te del ilache. Ki gili vakyarel pes:

*O Bango Vasili, kwsmetliyas,
ov phirel kher zhi kheres,
baht thay sastipe ov anel.*

---

¹¹⁴ Stefan Lazarov